

Od tedna do tedna

ZLOČEST POJAV

Ze izza povojne dobe, ko je bila Amerika v umetno ustvarjenem strahu pred "rdečo nevarnostjo" poplavljen z zakoni proti kriminalni anarhiji in sindikalizmu, ni bila povodenj zakonskih predlogov, katerih namen je, okrniti temeljne državljanske svobodščine, tako velika kot baš danes. Pred kongresom in najmanj štirimi državnimi zakonodajami se nahajajo zakonske predloge, katere bi, ako bi bile sprejete, resno okrnile svoboda govora, tiska in zborovanja, in to ne samo za tuje oziroma nedržavljane, temveč istotako za državljanje.

Ni dvoma, da demokracije posedajo legalna in ustavna sredstva, s katerimi je mogoče zavezati strupeno propagando in ustaviti rast privatnih armad, ki so se izkazale tako učinkovite pri dvigu fašizma v Evropi. Predlogi, ki sta jih stavila kongresnika Fish in Voorhis, da se prepreči ustanovitev "srajčnih" armad po evropskem vzorcu, sta pravilni v smotru in tudi v metodi, ampak vsa javnost, ki ljubi svobodo in demokracijo, bi morala na ves glas protestirati proti predlogom ki sta jih predložila narodni zakonodajni kongresnika Dies in Dempsey, in istotako proti posnetkom istih predlog, ki se nahajajo pred državnimi zakonodajami, zlasti v Pennsylvaniji in New Yorku.

Jasno je namreč kot beli dan, da te predloge skušajo pod pretevo boja proti tujim "izmom" v temelju izpodkopati ustavne svobodščine, ki so zajamčene ameriškemu ljudstvu v Bill of Rights, in dati v roke reakcionarjem, ki skušajo zadaviti demokracijo, medtem ko se hlinijo, da jo branijo, skrajno ne-ameriška sredstva za obče zatiranje in strahovlado.

Najbolj nevarna je takozvana Dempseyjeva predloga, ki je bila v poslanski zbornici zveznega kongresa soglasno sprejeta. Prvotno je bila ta predloga sestavljena tako, da je predvidevala deportacijo nedržavljanov, ki propagirajo "temeljno spremembo" v ameriški obliki vlade, ampak predno je šla na glasovanje je bila predelana tako, da bi dovoljevala deportacijo nedržavljanov, ki bi priporočali "katerokoli spremembo" ameriške vladne oblike. Ta sprememba razodeva motive, ki se nahajajo za predlog in kaže, kako hitro se zatiralna zakonodaja razbohoti. Obstoječe deportacijske postave, dasiravno mnogo bolj mile, so bile že čisto rabljene ne samo za lomitev stavk, temveč tudi za omejevanje svobode govora, tiska in zborovanja. V pogonih na stavkarje so čisto aretirani in pridržani v ječi ne le tuji, temveč tudi državljani.

Duh sovraštva proti tujemcem, ki diha iz Dempseyjeve predloge in slične predloge v Pennsylvaniji (Bill No. 134), je tudi vreden posebnega opozorila. Ustvarjanje ozračja sumnje proti tujemcem je direktno voda na mlin nacijski propagandi, kajti ako se Hitlerjevimi propagandistom posreči naliti strup sovraštva proti tujemcem v ameriški topilni kotli, bodo dosegli baš to, kar hočejo; z zaslanjem mrznje med prebivalstvom različnega ozadja in porokla bi deželo na notranje demoralizirali, in tako razdvojena bi se ne mogla dolgo ustavljati fašistični kugi.

Predlogi, ki sta jih predložila Dies in kongresu in Devany v new-yorkski zakonodaji, skupno z enakimi zakonskimi načrti v Minnesoti in Kansasu, so povsem jasno začetni naskok za

(Dalje na 3. str.)

Novi papež, Pij XII., je prošlo soboto generalu Franci brzojavil

svojo apostolski blagoslov ter izrazil zahvalo Bogu nad zmago "katoliške Španije."

svojo apostolski blagoslov ter izrazil zahvalo Bogu nad zmago "katoliške Španije."

VOLUME III.

Cleveland, Ohio, April 5th, 1939

Official Organ of
The Slovene Progressive
Benefit Society

Glasil
Slovenske Svobodni-
selne Podporne Zveze

NUMBER 140

Hitlerjevi kremplji nad Jugoslavijo

SLOVENIJA NEPOSREDNO OGROŽANA

Ameriška časnikarska agencija "Associated Press" je prošli teden, 29. marca, prejela naslednje poročilo, datirano v Ljubljani:

"Vesti, ki se širijo tukaj no-
coj, pravijo, da Nemčija skuša
ustanoviti štiri nadaljne konzul-
arne urade v severni Sloveniji,
v delu Jugoslaviji, kjer je nacijska
propaganda v zadnjih tednih
napravila oster koleb navzgor.
Sloveniji je v predvojnih dneh
vladal Dunaj, glavno mesto
avtro-ogrskega cesarstva, ter je
skupno s Hrvaško dala zatočišče
močnemu gibanju za avtonomijo
izpod Belgrada, kjer je sedež
jugoslovanske vlade."

Tako poročilo, ki je očitno
tendenciozno, oziroma netočno,
o čemur si lahko vsak sam naredi
komentar, kajti pokret za
avtonomijo v Sloveniji, dasiravno
so klerikalci svoj čas močno
agitirali v tem smislu, ni nikoli
zavzemal obsega, ki ga je slično
gibanje dobilo med Hrvat. Kar je
pri tem poročilo značilno, je to,
da Hitlerjeva propaganda za
razkosanje Jugoslavije, očitno
dobiša dimenzije resne ne-
varnosti.

Navzlic temu, da je povsem
jasno, da Jugoslaviji preti enaka
usoda kot je zadela češkoslo-
vaško, pa hrvaških političnih vo-
diteljev očitno še sedaj ni sre-
dela pamet in se igrajo naravnost
z ogenjem. Šele pred par
tedni se je dr. Vlado Maček,
vodja hrvaških avtonomistov,
izrazil, da Hrvaška mora dobiti
avtonomijo, in da je v ta namen
pripravljena sprejeti pomoč od
kogarkoli, tudi od Hitlerja. Mar
gospodje v Zagrebu ne vedo,
kakšna je "avtonomija," ki jo
je dal Hitler od klerikalnih vo-
diteljev zapeljanim Slovakom?

Mi smo daleč od tega, da bi
zagovarjali nedemokratično državno
uredbo v Jugoslaviji, niti
ne zanikamo, da imajo Hrvatje
upravičene pritožbe proti centralističnemu režimu v Belgradu,
ampak odločnega obsojanja
je vredna vsaka politika, ki streže
po življenju obstoju Jugosla-
vije kot državni tvorbi, in tako

ŠPANIJA V VERIGAH

Fašistični režim v Španiji je
začel izvajati mesarsko justico,
čim je deželo "osvobodil". Eksekucije
znanih republikancev so na
dnevnem redu in na tisoče
oseb, ki so simpatizirali z demok-
ratičnim režimom, je bilo vrženih
v zapore in koncentracijske
taborne. V smislu fašistične
justice je zmatran za zločinca
v kateri koli urad ali je vršil ka-
kršnokoli uradno funkcijo pod
republikanskim režimom, dasir-
avno je bila njegova izvolitev
ali funkcija legalna. Domneva
se, da bo blizu milijon Špancev
pod fašizmom spremenjenih v
brezpravne robote, kajti vlada
je naznanila, da bodo morali
republikanci s prisilnim delom
popraviti vso škodo in razdejanje,
ki je bilo izvršeno v deželi
tekem 32 mesecev, ko je divjala
civilna vojna.

Novi papež, Pij XII., je prošlo
soboto generalu Franci brzojavil

svojo apostolski blagoslov ter izrazil
zahvalo Bogu nad zmago "katoliške
Španije."

je gotovo politika avtonomista,
ki se je pripravljen na razgovor-
janje in sklepanje zavezništev z
rujavim terorjem iz Berlina. To
se pravi, pohoditi gosencu, da
bo za gada prostor.

Kako stopnjema raste nevar-
nost razkosaanja Jugoslavije od
strani fašističnih volkov, je raz-
vidno iz poročila, ki je došlo te
dni iz Rima v Pariz. To poročilo
pove, da se Mussolini priprav-
lja, da izvede vojaško okupacijo
Albanije.

Albanija je že več let vazalka
Italije, kateri je gospodarsko in
politično popolnoma podrejena,
ampak če je Mussoliniju naen-
krat prišlo na misel, da ji hoče
tudi vojaško zagospodovati, to
ne more pomeniti nič drugega
kot to, da medtem ko se Hitler
pripravlja, da plane na Jugo-
slaviji spredaj, pa si Mussolini
ustvarja postojanko, da jo za-
bode v hrbet.

V tej situaciji bi bilo potrebno
in na mestu, da bi vsi Slovenci,
Hrvat in Srbi v Ameriki, ki ve-
rujejo v edinstvo jugoslovans-
kega naroda in njegove države,
povedali ameriški javnosti in
svetu, kje stojimo. Naše mnenje
je, da v tako kritični uri kot je
današnja, bi morali položiti na
stran vse razlike ter kot en mož
protestirati proti atentatu, ki ga
črni in rujavi fašizem priprav-
lja na našo skupno domovino.

Uredništvo glasila SSPZ si-
cer ni poverjeno govoriti v ime-
nu organizacije, dokler njen
glavni odbor ne sprejme sklepa
v tem smislu, ampak prepričani
smo, da SSPZ bo sodelovala v
vsaki razumni akciji, ki bi bila
podvzeta, da pomagamo domo-
vini v tej teški uri, prav kakor
je sodelovala in pomagala v ve-
likem gibanju za osvoboditev na-
šega naroda izpod habsburškega
jarma.

Sledimo zgledu zavednih ameri-
ških Čehov in Slovakov, ki so
dvigali glas protesta, čim se je
pojaval nacijski kragulj nad
njih nekdanjo domovino ter de-
lujajo neumorno naprej sedaj,
da se z njih zemlje prežene
tujega osvajačevalca!

NEUSPEŠNA POGAJANJA

Delo v rudnikih mehkega pre-
moga v takozvanem Apalačij-
skem polju, ki obsega Pennsylv-
vanijo, West Virginijo, Ohio,
vzhodno Virginijo, centralni
Tennessee in nekatere rudnike
v Marylandu in Michiganu, se je
ustavilo te dni, ko se konferen-
ca zastopnikov unije in podjet-
nikov po treh tednih pogajanj
še vedno ni mogla zediniti glede
nove delovne pogodbe. Toda
pogajanja se med tem nadalju-
jejo.

RUSIJA IMA 170 MILIJONOV PREBIVALCEV

Glasom ljudskega štetja, ki je
bilo izvedeno 17. januarja, šteje
danes Sovjetska unija 170,126,
000 prebivalcev. To je bilo prvo
ljudsko štetje, ki se je vršilo v
Rusiji od 1927.

svojo apostolski blagoslov ter izrazil
zahvalo Bogu nad zmago "katoliške
Španije."

TURA SSPZ

Na angleški strani današnjega "Napredka" je priobčen članek br. Michaela Vrhovnika, ravnatelja angleško govornih in mladinskih društev SSPZ, iz katerega je razvidno, da tura, na katero ga pošilja glavni odbor SSPZ, se začne že zadnji teden tekočega meseca.

Istotam je priobčen ime-
nik mest in dnevoj, ki so že
določeni, da jih br. Vrhovnik
tekem svoje ture obi-
šče. Nadaljne objave bodo
sledile v prihodnjih izdajah
glasila.

Pomen te ture smo že po-
novno naglašali v uredniških
člankih in mnogo po-
zornosti ji bo glasilu pose-
tilo tudi v bodoče. Na dru-
štvene uradnike in članstvo
vseposod, kjer obstoje naša
društva, apeliramo, da
storijo vse, kar je v njihovi
moči, da bo tura br. Vrhovnika
rodila čim več sadove v obliki
požubljene aktivnosti in novih članov
za odrasli in mladinski od-
delek SSPZ.

Koledar prireditvev

SOBOTA in NEDELJA, 15. in 16. aprila—Narodna kegljavska tekma SSPZ v CLEVELANDU, Ohio. Tekmovalne igre na kegljišču St. Clair-Eddy Recreation. Velik sprejemni ples in 12-letniška društva "Spartans" v soboto zvečer v avditoriju SND, v nedeljo zvečer banket v spodnji dvorani SND.

SOBOTA, 22. aprila—Predvajanje filmov iz Slovenije in veseljanje društva "Gorjenec," št. 104, CHICAGO, Ill., v Fleinerjevi dvorani, 1638 N. Halsted St.

NEDELJA, 30. aprila—Seja Federacije vzhodno-ohijskih društev SSPZ v GIRARDU, O. v prostorih Antona Nagodeta. Po seji zabava.

NEDELJA, 14. maja—Drugi mladinski kulturni sestanek CHICASKÉ FEDERACIJE v dvorani SNPJ na So. Lawndale Ave.

SOBOTA, 20. maja—Predvajanje slik iz Slovenije in veseljanje društva št. 239, NORTH BRADDOCK, PA., v Lithuanian Hall, Washington St., Brad-dock, Pa.

NEDELJA, 21. maja—Seja Federacije društev SSPZ v zapadni Pennsylvaniji v LIBRARY, PA., po seji kazanje filma Slovenije po br. Vrhovniku, potem pa piknik na "Joe's Place."

TOREK, 30. maja—Privredba društva št. 2, CLARIDGE, PA., kazanje filmov iz Slovenije in ples.

NEDELJA, 11. junija—Piknik društva "Zdraveni bratje," št. 26, CLEVELAND, O., na Stuskovici farmi.

SOBOTA, 24. junija—Moonlight Dance društva "Victorians," CHICAGO, Ill., na Keglovem zabavišču v Willow Springs.

NEDELJA, 30. junija—Proslava 30-letnice društva št. 19, CHICAGO, Ill., z vrtno veselico v Parise Grove, 956 W. 119 St., pol bloka zapadno od Halsted St.

SOBOTA, 21. oktobra—Proslava 30-letnice društva "Lunder-Adamič," št. 20, CLEVE-

ZDRAVNIŠKI NASVETI

Piše dr. F. J. ARCH,
vrhovni zdravnik SSPZ

Krotovičaste žile

Vsaka žila, ki je nenaravno razširjena ali nabrekla, se imenuje varicose vein, to je razširjena ali krotovičasta žila. Take razširjene žile se največkrat pojavijo v nogah. Naloga teh žil je, da vodijo kri iz nog do srca. V normalnih žilah so nekake zaklopke, ki preprečujejo, da bi kri silila v nasprotno smer, to je navzdol. Pri mnogih ljudeh, ki imajo krotovičaste žile, pa teh zaklopk sploh ni. Pri takih osebah, kadar stojijo, torej sili kri navzdol, namesto da bi se pretakala proti srcu. To pa povzroča osebi nepravilne in bolečine.

Osebe s takimi razširjenimi žilami v nogah navadno tožijo o srbeči bolečini na prizadetih krajih in o splošni utrujenosti, ki se poveča, kadar oseba stoji. Zanimivo je, da imajo osebe z razširjenimi žilami v nogah skoraj vselej tudi ploščata stopala, dasi znanost še ne more pojasniti, zakaj je tako. Mnogi, ki iščejo pomoči v boljših čevljih ali pri čiropodistu, mesto da bi vprašali zdravnika za nasvet, trpijo v resnici zaradi razširjenih žil. Mnoge vrste kroničnih uljes izhajajo iz skritih krotovičastih žil, katerih se ne vidi, toda jih je mogoče otipati. Ta uljesa, ako izhajajo od razširjenih žil, izginejo z ozdravljenjem žil.

Mnenja, zakaj nastanejo razširjene žile, so mnogoteri in različni. Ni dvoma, da neko vlogo pri tem igra podedovana nje. Skoro pri dveh tretjinah oseb, ki trpijo zaradi razširjenih žil, je mogoče ugotoviti, da so jih imeli tudi njihovi starši, prastarši, tete ali strici. Kakor so nekateri ljudje rojeni s takimi slabimi žilami, da odradijo, so drugim prirojene take žile, da se lahko nenavadno razširijo. Krotovičaste žile se dostikrat pojavijo pri nosečih ženskah. Včasih so mislili, da to prihaja od pritiska maternice, toda to mnenje se je izkazalo za neosnovano. Zdi se, da se pri gotovih slučajih nosečnosti pojavi neka snov, ki zaide v kri in nekako paralizira mišice žil, da se vda-jo pritisku krvi in se razširijo. V večini primerov nosečnosti pa razširjene žile izginejo, ko je nosečnost prenehala.

Za zdravljenje krotovičastih žil imamo tri metode. En način je operacija dotične žile in operacija je dostikrat jako zadovoljiva za pacienta. Drugi način zdravljenja je v tem, da se s posebno iglo vbrizga v žilo neka raztopina, kar povzroči, da se žila posuši in izgine. Ta način zdravljenja se vedno bolj uveljavlja, ker ni treba prizadeti oseb zaradi tega prenehati z delom ali iti v bolnišnico k operaciji. Ta način zdravljenja ni samo varen, ampak prinese v pravilno izbranih primerih visok odstotek ozdravljenj. Tretji način je olajšujoč. Prizadeta oseba nosi elastično obvezo ali gumijaste nogavice. Za bolj prijetne osebe je boljše, da se poslužujejo te tretje metode kot pa zdravljenja z operacijo ali potom vbrizgavanja.

LAND, O., v avditoriju S. N. Doma.

Anglija kliče vso Evropo v koalicijo proti Hitlerju

Dala je že garancijo vojaške pomoči Poljski in Romuniji. Firerjev zadnji govor kaže, da se nahaja v zagati

Politični položaj v Evropi se je prošli teden razvijal v znamenju govorov, ki so jih imeli francoski premijer Daladier, angleški ministrski predsednik Chamberlain in pa diktator nacijske Nemčije Adolf Hitler.

V govoru, ki ga je imel Daladier v sredo, je odgovoril Mussoliniju, ter rekel med drugim, da ne bo Francija odstopila Italiji niti pedi zemlje niti nobenih pravic, pripravljena pa da je na pogajanja, ki naj bi izkristalizirala nesoglasja med obema državama, ki trajajo že več let. Direktno je pozval duceja, da jasno pove, kaj prav za prav hoče ter s tem breme nadaljne akcije vrgel na njegove rame.

V svojem govoru je Daladier udaril tudi po Nemčiji, rekoč, da je Francija storila vse, kar je bilo v njeni moči a "trajno sodelovanje" z Nemčijo, da pa je njena akcija, ko je pogoltnila vso češko in Slovaško, prišla kot "težak udarec" za njeno miro-ljubno prizadevanje.

Francija je pripravljena na boj

"Francozom, ki me poslušajo, ne bom povedal nič novega," je rekel premijer, "ampak nekaj novega bodo morda zvedeli tujci, ko rečem, da edinstvo Francije ni bilo še nikoli tako popolno in globoko kot je danes. Francija upa, da se bo rešil mir, kajti ona sovraži vojno. Ampak, ako bi ji bila vsiljena vojna, ali če bi med konfliktom in zatajivijo časti ne bilo nobene alternative, bi se dvignila kot en mož v obrambo svoje svobode. To svobodo je zmožna ohraniti."

Mi smo že zadnji teden z ozirom na Mussolinijev govor komentirali, da meglenost njegovih zahtev na Francijo ustvarja vtis, da ga nič ne miče, da bi se z orožjem preizkušal s Francijo. Da je bila ta sodba najbrže pravilna, se da sklepati iz tega, ker Italija ni na Daladierjev govor podala še nobenega uradnega odgovora, pač pa je Mussolini v govoru, ki ga je imel koncem tedna v Kalabriji rekel, da Italija, "svesta si svoje moči in bodočnosti," zre na svoje probleme "z vidika stoletij."

To se pravi, da dučeju se nikamor ne mudi. To je razumljivo, kajti gospodarski položaj v Italiji je danes slabši kdaj tekom petnajstletnega obstoja fašističnega režima, nezadovoljstvo med ljudstvom narašča, in če se more verjeti zaupanim poročilom ljudi, ki se vračajo iz Italije, je Mussolinijev režim faktično v nevarnosti propada. Sunk, ki bi ga povzročil oborožen konflikt s silo kot je Francija, bi bil najbrže usoden za italijanski fašizem.

Chamberlain se je zbudil iz sna

Vpričo vsega tega kažejo vsa znamenja, da bo politika Francije in Anglije v bodoče šla za tem, da Mussolinija odtrgata od berlinskega osišča ter potem koncentrirata svoje sile na obkroženju in ustavitvi nacijskega valjarja. Če bo taka politika ro-

dila uspeh, kot upajo državniki v Parizu in Londonu, bo seveda pokazala edinele bodočnost. Istotako, da-li je ta politika pravilna ali zgrešena.

Chamberlain je imel v petek pred angleškim parlamentom govor, iz katerega bi se dalo sklepati, da se je mož z marelo končno le zbudil iz sna, v kateri ga je zazibal Hitler prošlega septembra za ceno češkoslovaške države. K temu so dovedle rastoče groznje Berlina proti Poljski, ki se danes nahaja tam kot se je češkoslovaškega nahajala preteklo jesen. Izgleda, da je Anglija končno prišla do zaključka, da mora v svojem lastnem interesu nastopiti v obrambo malih vzhodno-evropskih držav.

Anglija obljubila pomoč Poljakom

Govorec pred parlamentom, je Chamberlain izjavil, da ako bi bila neodvisnost Poljske ogrožena in ako bi bila Poljska v pričo tega za protekcijo svojih interesov prisiljena nastopiti z orožjem, se bo Anglija čutila obvezano, Poljski takoj priskočiti na pomoč in jo podpirati z vsemi svojimi silami. Obenem je angleška vlada podzvela inicijativo za splošno evropsko koalicijo proti Hitlerju, ki naj bi vključevala poleg Francije, Sovjetske unije in Poljske tudi Turčijo, Romunijo in Jugoslavijo. Romuniji je med tem že podala definitivno garancijo vojaške pomoči.

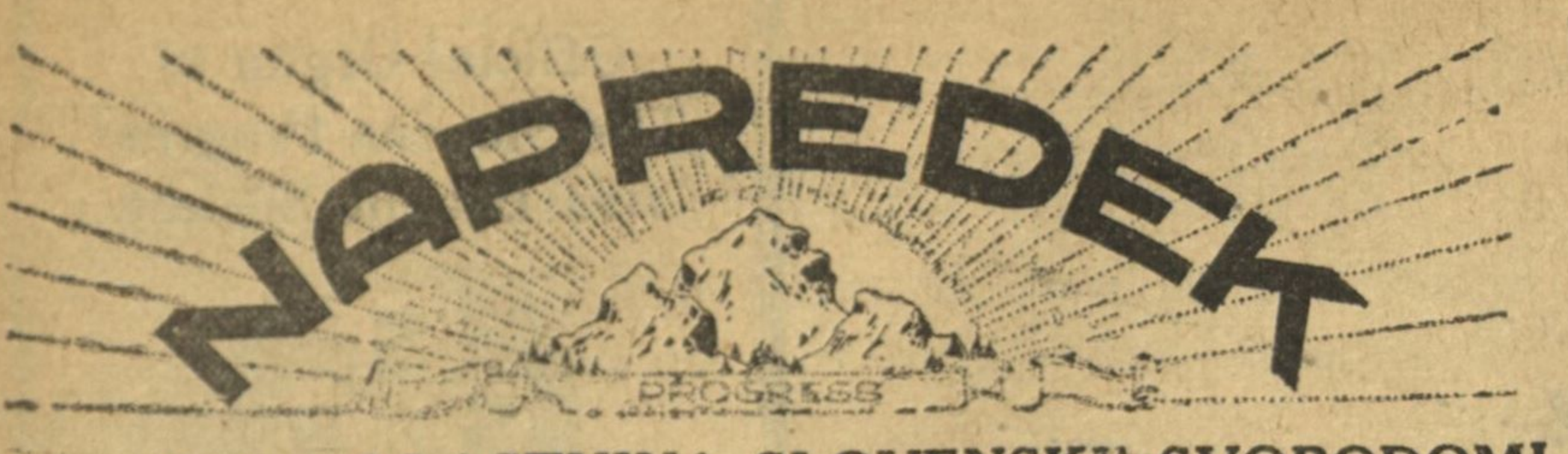
(Dalje na 3. str.)

IMPOZANTNA MANIFESTACIJA

Okrog deset tisoč oseb, povešeni Čehov in Slovakov, se je preteklo nedeljo zbralo v clevelandskem mestnem avditoriju, ki je govoril bivši predsednik češkoslovaške republike, dr. Edvard Beneš. Ameriško časopisje je o manifestaciji poročalo zelo obširno ter tudi v uredniških člankih izražalo simpatije, obenem pa željo in vero, da demokracija republika, ki se je zrušila pod Hitlerjevo peto, gotovo doživi svoje vstajenje. Na shodu je govoril tudi župan mesta New York Fiorello La Guardia, ki je nalašč v ta namen z aeroplanom dospel v Cleveland.

NADOLJNIH 100 MILIJONOV ZA RELIF

Poslanska zbornica v Washingtonu je prošlo soboto odglasovala, da se dovoli nadaljnih 100 milijonov dolarjev za reliefna dela, s čemur je delno priznala upravičenost prvotne zahteve predsednika Roosevelta, ki je po sprejetju prve apropriacije za WPA zahteval vsoto 150 milijonov, ki je bila prvič od tozadevne postavke odrezana. Akcija kongresa pomeni, da reliefna dela ne bodo okrnjena toliko kot je izgledalo spočetka, vendar pa bo že ta teden odslavljenih 200.000 oseb.

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMIS- SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES- SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$.78 per year — nonmembers \$1.50 foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov uredništva in upravnništva: 6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O. Telephone: Henderson 5311

VOLUME III. 104 NUMBER 139

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

VEČNA POMLAD

UP, ČETUDI tisočkrat strt in pogažen, nikoli ne umre v prsih človeka. Saj vemo: bodisi da je noč še tako črna, sledita ji vselej jutranja zarja in visoki dan. Zemlja, dozdevno mrtva, pokrita s snegom in oklenjena v ledu, se zbudi, ko pride pomlad v deželo, in v vsem stvarstvu zaklije čudežno novo življenje.

Človek, stopajoč po poti, katero mu je določila neznanca usoda, opazuje, čuti misli in ustvarja. Mnogokrat se zgodi, da se delo njegovih rok in njegovega uma začne drobiti, da stavbe, katere je zgradil, začno razpadati; zoži se široka bela cesta, po kateri je potoval, v razrit kolovoz, v tesno stezo, in znajde se v divjini, med robidovjem, pred strmimi klanci in zijočimi prepadi.

Kaj sedaj? — Najlažje bi bilo, ako bi človek vrgel butaro življenja raz sebe, pobeignil pred trpko realnostjo, ki upira vanj svoj srep pogled; ako bi v razočaranju nad seboj in svojim bližnjim pljunil na svet, se zrušil in čakal kronca. Ampak še nikoli ni človek ravnal tako, in vemo, da nikdar ne bo. Tako globoko ni človek še nikdar padel, odkar se je v njegovi glavi vžgala božanstvena iskra uma in njegovo bitje navdala z voljo.

Slabost je trenutna, a volja do življenja je večna. Človeštvo ni še nikdar dolgo iskalo izhoda iz svojih stisk in težav v resignaciji. Končno se je vselej odločilo — ne za najlažjo pot in najmanj napora zahtevajočo rešitev, temveč za pot, ki je bila, dasiravno mukapolna in utrudljiva, najboljša, ki je vodila proti najsvetlejšim ciljem. — Up, četudi tisočkrat strt in pogažen, nikoli ne umre v prsih človeka.

Skrivnosti polna je priroda; v pomladnem oblaku najbolj skrivnosti polna, zato tako prelestna, očarljiva, ljuba in vabljliva. Ampak četudi so procesi prirode skrivnostni, so njena dela in sadovi vsem očitni. Človek, ki je izšel iz nje, je njen gospodar, v kolikor jo pozna, njen sluga, v kolikor mu je še vedno tuja. Znanost, produkt človekovnega razuma, je odprla vrata marsikateri prirodne tajnosti, toda vseh vrat mu ni odprla in mu jih najbrže nikdar ne bo. Kajti komaj se človeško oko razgleda po izbi, v katero so se vrata pravkar odprla, že vidi, da iz te izbe vodijo vrata v drugo, in če najde ključ do te, v tretjo in tako naprej v nepreglednost.

Priroda, spojena z znanjem, katerega si je človek stopnjema nabral, predstavlja ogromno silo. Ampak ta sila, prav kot priroda sama, je slepa in gluha, brez razuma. Ne dobrotvorna ni in ne hudobna, temveč samo do sledna. Njena pot je neizprosno začrtana; niti za las ne krene s tira, kateri ji je bil določen od vekomaj.

Znanost, pa bila še tako globoka in visoka, razloži, na kakšen način smo prišli do točke, na kateri stojimo; pove nam tudi, kakih sredstev moramo poslužiti, če hočemo priti na cilj, katerega smo si začrtali. Ampak ona nam ne pove, in nam povedati ne more, kam naj gremo. Cilj si mora poiskati človek sam.

Človeku je dano, da znanje, katerega je iztrgal prirodi, porabi za dobre ali zle namene, ampak človek je tisti, ki ima namen in cilj, ne znanost. Radio je čudovita iznajdba. Ampak prav tako je na razpolago sarlatanu in lopovu kot poštenjaku in človekoljubu; z njegovo pomočjo se prav tako lahko širi dobre in koristne nauke kot slabe in škodljive. Isti aeroplan, ki v enem slučaju prinese zdravila, ustavi izbruh nevarne bolezenske epidemije ter s tem reši na tisoče življenj, lahko v drugem slučaju, ako se ga otovori s strupenimi plini in bombami, prinese ljudem in vsemu, kar je človek ustvaril, uničenje, smrt in pogin.

Tisti hip, ko je se je v človeku vžgala iskra razuma in mu dala voljo, je nastala potreba, da začne razlikovati med dobrim in zlom. Tisti hip je človek postal moralno bitje; postal je odgovoren za vsa svoja dejanja. In danes, ko so njegove sposobnosti za ustvarjanje dobrega in zlega večje kot kdaj prej, je taka tudi njegova odgovornost.

Ali bo človeštvo kos tej ogromni odgovornosti? Razum nam tega ne pove. Toda v srcu tli iskra, ki nikdar ne ugasne. Up nikoli ne umre. Zato človek ni bil še nikdar poražen. V tem tli tajnost življenja. To je večna pomlad človeštva.

Tedenski pomenki

A. ZAITZ DOBER TOVARIS

Vsak človek na svetu ima svoje prijatelje, eden več drugi manj, a imamo jih vsi, ker so nam potrebni in bi bilo življenje brez njih pusto in dolgočasno. Med dobre, zanesljive prijatelje in tovariše prav lahko štejemo svojo podporno organizacijo in dober delavski časopis. Če te bo kdo vprašal zakaj imaš prijatelja, mu boš gotovo naštel prijateljeve vrline. Enako boš zagovarjal časopis, na katerega si naročen in ko prideš do svoje podporne organizacije, mu boš zopet skušal povedati, zakaj si njen član. Ako mu boš rekel, da si samo zato, da bodo tvoji dediči prejeli posmrtnino in da dobiš bolniško podporo, ako zbolíš, mu s tem še ne boš povedal vsega.

Resnica sicer je, da so podpore in posmrtnine glavne, a če bi se šlo samo zato, vsaj v sedajšnjih časih, bi bil lahko zavarovan tudi kje drugje in ne ravno pri nas. Danes imaš izbiro, prijatelj, izbiro, katere prejšnje čase niso poznali in dobro je, da pri tej izbiri ne pozabiš na svojo domačo organizacijo, katere ti bo dala več kot tuje zavarovalne družbe, in pri kateri boš imel poleg podpore tudi besedo v njeni upravi.

Ne veruj sladkim besedam tujih agentov. Vse, kar ti morejo oni dati, ti sedaj da tvoja slovenska podporna organizacija; in da ti celo več kot oni, ker je ustanovljena zato, da so njenega dobička deležni vsi člani in ne samo par visoko plačanih direktorjev. Dolgo časa so se postavljale zavrovalne družbe z svojimi "endowment" policami. "Plačuješ dvajset let in dobiš izplačano posmrtnino," so kričali, "pri vas pa morate plačevati kar naprej, pa če tudi dočakaš sto let." Svoje čase, ko pri nas še nismo imeli te vrste zavarovanja, so nedvomno uspeli marsikje. Vsaj mladina si je mislila: kaj boste vi "granerji" s svojimi "ferajni," kjer moraš plačevati in plačevati, pa nikoli ne dobiš nič, dokler ne umreš. Pa se je pričelo v naših glavnih uradih študirati tudi te vrste zavarovanja. Če daste vi, lahko damo mi tudi; še lažje kot vi, ker se je po izračunanju izkazalo, da ne dajo te velike zavarovalne družbe prav nič zastonj, temveč da je treba vse prav drago plačati.

Kajti pri razsojanju ne smemo nikdar pozabiti, da so velike in- surance kompanije nastale in obratujejo samo za dobiček in ne iz kakšnega humanitarnega namena, kakor naše. Kakor hitro jim stvar ne nese velikih dobičkov, se lahko umaknejo ali zvižejo in zadovoljen pač moraš biti s tem, kar dobiš. Tam ne bodo dicali konvencij in dovolili, da boš ti ali jaz debatiral, kako mora biti.

SSPZ je na konvenciji odločila, da tudi mi lahko plačamo zavarovancu, dokler še živi in ne samo po smrti. Spremili smo vse certifikate in jih dali na novo lestvico in danes prav lahko poveš svojemu prijatelju, ako še ni naš član, da mu SSPZ nudi vse, kar more nuditi katera druga organizacija. Ako ti sredstva dopuščajo, se lahko zavaruješ za visoko vsoto, ako ne, za nizko. Za en dolar lahko postaneš naš član — za en dolar na mesec, s čemer je krit tudi društveni prispevek, in če pristopiš v ta razred 16 let star, si upravičen za ta dolar asesment \$694.00 posmrtnine. In če tudi dolar na mesec težko pogrešaš, te zavarujemo za še nižji asesment, od 67c naprej. Za tri nikelne na mesec dobiš pri nas certifikat za otroke ter imaš v tem oddelku izbiro različnih zavarovanj, kakor pač želiš in premoraš. Več plačaš, več dobiš.

In če prideš glede plačevanja v stisko, ko si že nekaj let član se ni treba bati, da bo vse izgubljeno, kakor je bilo prejšnje čase, po starih certifikatih. Marsikateri član je že leto ali več črtan; pozabil je na organizacijo, posojilne vrednosti se ni hotel poslužiti. Najbrež ne ve, da je še vedno zavarovan pa je, in bo, dokler se rezerva ne porabi. To je ena izmed mnogih ugodnosti novega zavarovanja. In če prideš v finančno stisko in potrebuješ denar ne samo za asesment, temveč tudi za kaj drugega važnega, je sklep seje glavnega odbora, da se sme članu posoditi do 75% rezerve v gotovini.

Kadar pridete v dotiko s kom, ki še ni član SSPZ, povejte mu o vrlinah dobrega tovariša, kateri mu bo stal ob strani v vseh slučajih in ga protektiral. Agitirajte za Slovensko svobodomis- selno podporno zvezo!

Sem in tja

William Candon

Kdo se ne spominja, s kolikim veseljem smo kot otroci pričakovali velikonočnih praznikov. Česa neki smo se veselili? Vstajenja Krista, ali nove obleke, čevljev, klobuka, kape ali kar je že bilo, da smo se bolj postavili na Veliko nedeljo? Če ločemo biti odkriti, moramo priznati, da nas ni dosti brigalo, čigavo vstajenje se obhaja, srce pa nam je poskakovalo ob misli na to, da bomo o praznikih "novi." Pa okrog mamic, ki je pelala kolač in kuhala svinjsko pleče, smo hodili ter si že ob samem pričakovanju dobrot, ki jih bodo deležni naši želodčki, oblizovali usta. Saj takih reči nismo bili deležni vsak dan, temveč le ob velikih praznikih.

Verno smo seveda poslušali vsakovrstne pravljice, katere so nam pravili mamica. Kaj smo mi takrat vedeli, da vse te zgodbe, dasi lepe same na sebi, prekanjeni ljudje zlorabljajo za to, da držijo ljudi v temi in da jih izkoriščajo in tlačijo sebi v prid. In v tem pogledu se na svetu od takrat ni veliko spremenilo; zlasti v stari domovini imajo sile, ki so bile takrat v sedlu, še vedno popolno oblast nad ljudstvom, katerega pitajo s pravljicami, namesto da bi mu pokazali zrno resnice ter mu dali kruha.

Velika noč je praznik vstajenja. Že dolga stoletja ga obhaja ves krščanski svet, ampak člo-

rodna kegljavska tekma SSPZ. Prva taka tekma se je vršila lani v Milwaukeeju, Wis. To je bila nekaka poskušnja, katera pa se je dobro obnesla, vsled česar se bodo tekme nadaljevale leto za letom in pospeševale rast naše vrle SSPZ.

Te tekme so posebno namenjene naši mladini, ki se na ta način medsebojno spoznava ter obenem ustvarja nove vezi tudi med člani drugih narodnosti. Oboje je potrebno. V naše vrste smo na ta način že privabili mlade ljudi, ki niso slovenskega porekla, pa so nekateri od njih boljši in bolj požrtvovalni delavci za društvo in organizacijo kot pa mnogi naši.

Tu se nam tudi nudi odgovor na vprašanje združenja, o katerem se je začelo zopet govoriti. Združenje bo prišlo samo po sebi potom naše mladine, ki ne pozna drugega kot bratstvo ter v delu na tem polju ne pozna razlik ne v mišljenju ne glede narodnosti, kakor delami mi starejši. Mladini je poznan samo en jezik — angleški, pa noben drugi, zato ji bo tem lažje priti do pravega združenja.

Pa da se vrnemo k predmetu. Naši Spartanci se že pripravljajo za sprejem gostov. Veliko poslala ima Rudy Lisch, ki išče stanovanja, katerih ni lahko dobiti, kajti samo za eno noč se ljude ne radi ogibljejo. Zeleti je torej, da zunanja društva, ki pošljejo kegljavske skupine, čim prej sporočijo, da se bo vedelo, koliko sob dobiti. Kdor se ne bo pravočasno prijavil naj se ne hujuje, ako ne bo dobil prenočišča, kajti zadnje minuto je nemogoče skakati okrog in iskati stanovanje. Kot nas pretekle skušnje uče, se vsakikrat primerjaj, ko se kdo pozabi prijaviti in ni pripravljeno zanj, potem pa se jezi, ker mora stanovanje sam iskati in tudi dražje plačevati. Sedaj je še dovolj časa, torej pošljite dopisnico, ki stane samo cent, pa jo naslovite direktno na tajnico društva Spartans, Miss Ann Opeka, 1127 E. 71 St., Cleveland, Ohio.

Društvo "Spartans," ki nosi številko 198 SSPZ, obhaja ob tej priliki tudi 12-letnico svojega obstoja. Jubilejni ples se bo vršil v soboto 15. aprila v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave., in tam bo tudi shajališče in sprejem gostov, ki bodo prišli bolj pozno. Kegljanje se prične v soboto popoldne ob eni uri na 123. cesti in St. Clair Ave., kjer je 21. ali več, 12 zgoraj, 12 pa spodaj, tako da se bodo vse skupine kegljavcev lahko naenkrat udarile in bo šlo kot po maslu.

Mladini bi svetoval, da naj se pazi, da jih starejši ne premagajo ter odnesejo prvo nagrado. To bi bilo "za počit," kakor pravijo Ljubljančani. Stokel, ta vam je "gavnar." Kadar začne, ne zna nehati podirati. Dobro za mlade je edino to, ker tako je le včasih razpoložen. Prine ni nič slabši; zadnje čase je celo boljše od Stokelja. Mojster je tudi Centa. Kadar si enkrat "glide namaže," padajo kegli kar sami. Popotnik in Wapotich sta pri prvih od zadnjega konca, to se pravi, da se že kosata z nežnim spolom. Ne bi dvakrat rekel, da ju Tončka in morda Ančka uženeta v kozji rog. No, bo mo le videli, kaj bo! Kar se laavorike tiče, ne vem, okrog čigave glave bo pripeta, okrog moje vem da ne, ker smo me zavrgli celo za "sper tajer." Samo na papirju še imajo moje ime. Pa hvala vseeno.

Dne 21. oktobra t. l. obhaja društvo Lunder-Adamič, št. 20 SSPZ 30-letnico svoje priklopite k SSPZ. To omenjam, da ne bodo druga društva prirejela veselje na isti dan. Društvo je bilo sicer ustanovljeno že v novembru 1908, in to kot dramatično društvo, zato bo ob priliki svoje 30-letnice prizorilo dramsko predstavo s prvimi igralci pri društvu. Vabimo že sedaj Mr. Franka Česna, ki je bil ustanovni član Lunder-Adamiča kot dramskega društva, da nas po-

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

Dodatno poročilo o smrti članice

Meadowlands, Pa. — Že precej dolgo ni bilo nobenega dopisa iz tukajšnje nasebine, zato hočem jaz nekoliko poročati. Kar se tiče dela, je tukaj tako kot drugod po Ameriki. Premogorovi še nekaj obratujejo, ali kaj pomagajo, razen da plačajo assesment. Mislijo si: bo že tajnik za vse skrbel in uredil, kar je treba, še na mar pa jim ni, da bi malo poagitali za novimi člani ali da bi se včasih oglasili v našem uradnem glasilu. Ako pa pride bolezen, so prej pri tajniku kot pri zdravniku. Mnogi pa so celo pri plačevanju assesmentu skrajno malomarni, dasi ravnajo bi morali biti slehernemu znano, da mesečno poročilo zaključujem na večer zadnjega dneva v mesecu. Vse take prošnje, da so bolj točni, in vdeležite se vsi gotovo prihodnje seje, ki se bo vršila 16. aprila ob desetih dopoldne. — Vesele velikonočne praznike vsemu članstvu in bratski pozdrav!

Anton Menart, tajnik

Nasvet za diktatorje

Slickville, Pa. — Prosim malo prostora, da razodenem naše grehe. Tukajšnji premogorovnik počiva že od prvega januarja 1938, to se pravi že nad leto dni. Jaz sem ljubitelj čitanja, tako sem v tej dobi prečital že vse sorte časopise in koledarje, ampak kar prečitam, vse je nekam žalostno. Tu ni dela, tam ni dela, in seveda tudi malo obleke in jela. Imam jih 52 na grbi, od svojega 12 leta delam za svoj kruh, torej 40 let, pa še nisem bil tako dolgo brez dela in tudi ne tako "broke," kakor danes študiram, kedaj bom povrnili assesment, ko se bom zadolžil.

Smilita se mi Mussolini in Hitler. Ta dva reveža se nahajata še vedno zagati kot jaz. Ljudimata ko listja in trave, nimata pa dosti zemlje, da bi jih preživela. Jaz jima torej dam dober nasvet ki je bolj pošten in bo tudi brez dvoma več zalegal kot pa njun poizkus, da bi se iz zagate rešila s kanoni in bombnimi aeroplani. Moj nasvet oziroma 20-letni program je sledeči: Prvič dajta ukazati vsem gospodarjem župnikom, kplanom in drugim božjem namestnikom, da učijo uboge žene porodno kontrolo. V ta namen naj izdajo oklic, ki naj bi se glasil nekako tako-le: Cenjene žene, mlade in stare, dajte roditi kolikor mogoče malo otrok, ker kanonskega futra imava več kot dovolj. Vsaka žena dobi prosto navodilo od župnika in zdravniškega, zraven pa še nekaj nagrade. To je najin 20-letni program in ako se boste ravnale po njem, vam garantirava nebena na tem svetu, dosti jela in dela. Vam udana Mussolini in Hitler.

Kogar zanima, lahko ta nasvet pošlje na pristojno mesto. Mislim, da bi ga fašistična diktatorija morala vzeti hvaležno na znanje. Jos. Bregar

Pozdrav vsem članom SSPZ! Mike Gerčar, zapisnikar društva 113.

Inicijativa podprta

North Braddock, Pa. — Naše društvo št. 239 je vzelo v pretekli inicijativni predlog društva št. 63, Shebcygan, Wis., ter soglasno sklenilo, da se istega podpira.

Louis Karish, tajnik

Društvo št. 144

Cleveland, O. — Cenjeni člani in članice društva št. 144 SSPZ! Prošeni ste, da se vdeležite redne mesečne seje v sredo 12. aprila ob 7. uri zvečer v navadnih prostorih. Zapomnite: 12 aprila, in ne 9. aprila! Gasper A. Segulin, tajnik.

Smrt člana

Alliance, O. — Dne 16. marca je umrl v Columbusu, Ohio, član društva št. 167 Anton Vidusin, rojen l. 1886 v selu Navalja v Dalmaciji. Pokojni je bil 52 let star ter zapušča ženo in otroke. V SSPZ je pristopil leta 1925. Njegovim prijateljem, ki so mu poklonili cvetlice v zadnji pozdrav ter ga spremili na zadnji pot, se društvo št. 167 lepo zahvaljuje, njemu pa večni pokoj in lahka mu bodi ameriška zemlja!

Louise Zupancic, tajnica.

Priredba in drugo

Claridge, Pa. — Društvo št. 2 SSPZ bo imelo 30. maja lepo priredbo. Obiskal nas bo br. Vrhovnik, ki bo kazal filmske slike iz starega kraja in priliko boste imeli videti kraje, kjer ste bili rojeni. Prepričan sem, da ne bo nihče zamudil te priredbe. Kazanje slik bo ob peti ali šesti uri zvečer in br. Vrhovnik bo imel govor v angleškem in slovenski takrat. Ker je še dovolj časa in bo cela zgodovina društva pribočena pozneje, naj to za danes zadostuje. Pa pozdravljeni!

skem jeziku o delu in napredku naše Zveze. Že sedaj opozarjam matere in očete, da pripeljeta svoje otroke na to priredbo. Po predstavi bo ples. Glede ostalih podrobnosti bo še pozneje poročano.

Kot pri večini društev, tako imamo tudi pri nas nekaj takih članov, ki se sploh ne zanimajo za društvo, razen da plačajo assesment. Mislijo si: bo že tajnik za vse skrbel in uredil, kar je treba, še na mar pa jim ni, da bi malo poagitali za novimi člani ali da bi se včasih oglasili v našem uradnem glasilu. Ako pa pride bolezen, so prej pri tajniku kot pri zdravniku. Mnogi pa so celo pri plačevanju assesmentu skrajno malomarni, dasi ravnajo bi morali biti slehernemu znano, da mesečno poročilo zaključujem na večer zadnjega dneva v mesecu. Vse take prošnje, da so bolj točni, in vdeležite se vsi gotovo prihodnje seje, ki se bo vršila 16. aprila ob desetih dopoldne. — Vesele velikonočne praznike vsemu članstvu in bratski pozdrav!

Anton Menart, tajnik

Smilita se mi Mussolini in Hitler. Ta dva reveža se nahajata še vedno zagati kot jaz. Ljudimata ko listja in trave, nimata pa dosti zemlje, da bi jih preživela. Jaz jima torej dam dober nasvet ki je bolj pošten in bo tudi brez dvoma več zalegal kot pa njun poizkus, da bi se iz zagate rešila s kanoni in bombnimi aeroplani. Moj nasvet oziroma 20-letni program je sledeči: Prvič dajta ukazati vsem gospodarjem župnikom, kplanom in drugim božjem namestnikom, da učijo uboge žene porodno kontrolo. V ta namen naj izdajo oklic, ki naj bi se glasil nekako tako-le: Cenjene žene, mlade in stare, dajte roditi kolikor mogoče malo otrok, ker kanonskega futra imava več kot dovolj. Vsaka žena dobi prosto navodilo od župnika in zdravniškega, zraven pa še nekaj nagrade. To je najin 20-letni program in ako se boste ravnale po njem, vam garantirava nebena na tem svetu, dosti jela in dela. Vam udana Mussolini in Hitler.

Kogar zanima, lahko ta nasvet pošlje na pristojno mesto. Mislim, da bi ga fašistična diktatorija morala vzeti hvaležno na znanje. Jos. Bregar

Pozdrav vsem članom SSPZ! Mike Gerčar, zapisnikar društva 113.

Inicijativa podprta

North Braddock, Pa. — Naše društvo št. 239 je vzelo v pretekli inicijativni predlog društva št. 63, Shebcygan, Wis., ter soglasno sklenilo, da se istega podpira.

Louis Karish, tajnik

Društvo št. 144

Cleveland, O. — Cenjeni člani in članice društva št. 144 SSPZ! Prošeni ste, da se vdeležite redne mesečne seje v sredo 12. aprila ob 7. uri zvečer v navadnih prostorih. Zapomnite: 12 aprila, in ne 9. aprila! Gasper A. Segulin, tajnik.

Smrt člana

Alliance, O. — Dne 16. marca je umrl v Columbusu, Ohio, član društva št. 167 Anton Vidusin, rojen l. 1886 v selu Navalja v Dalmaciji. Pokojni je bil 52 let star ter zapušča ženo in otroke. V SSPZ je pristopil leta 1925. Njegovim prijateljem, ki so mu poklonili cvetlice v zadnji pozdrav ter ga spremili na zadnji pot, se društvo št. 167 lepo zahvaljuje, njemu pa večni pokoj in lahka mu bodi ameriška zemlja!

Louise Zupancic, tajnica.

Priredba in drugo

Claridge, Pa. — Društvo št. 2 SSPZ bo imelo 30. maja lepo priredbo. Obiskal nas bo br. Vrhovnik, ki bo kazal filmske slike iz starega kraja in priliko boste imeli videti kraje, kjer ste bili rojeni. Prepričan sem, da ne bo nihče zamudil te priredbe. Kazanje slik bo ob peti ali šesti uri zvečer in br. Vrhovnik bo imel govor v angleškem in slovenski takrat. Ker je še dovolj časa in bo cela zgodovina društva pribočena pozneje, naj to za danes zadostuje. Pa pozdravljeni!

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries for Skupaj, White Valley, J. Fatur, A. Primožič, F. Primožič, M. Kastelic, jr., M. Kastelic, sr., C. Fatur, and Skupaj.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL. Telephone: FULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa. RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 716 E. 93 St., Cleveland, O. WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill. ANTON ZAITZ, pomožni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O. JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa. JOHN MAREN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUGEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio. FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa. VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. GLAVNI ZDRAVNIK: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

Naši narodni grehi...

Mirko G. Kuhel

Slovenec sem, Slovenec sem! Tako je mati d'jala, Ko me je dete pestovala; Zatorej dobro vem: Slovenec sem!

nom za klobukom! Poglejmo naša imena. Če le moremo, ga spacišmo tako, da odgovarja tuji pisavi in izgovorjavi; in v mnogih slučajih spremenimo tudi izgovorjavo tako, da odgovarja sosedovemu jeziku. Naša imena postajajo neke vrste neoprijemljivi: *pol miša — pol tiča*.

Kadar pride eden iz starega kraja, mu najprej premerijo imena. Ako je predolgo, se mu odseka rep (ali glava), ako je prekratko, se mu dostavi par posebnih črk. In če taka imenska razvalina ne odgovarja potrebi, se ga pozabi in izbere popolnoma nekak ameriškega. Vse črke "J" ali odpadejo, ali se pa spremene v neslovenski "Y," če slučajno "J" ostane, se izgovarja kot srbski "dž." Vzemimo v primer ime tega pisca, Kuhel(j) ima nedopustljivi "j," torej stran žnjim. To se lažje izgovarja, akoravno se ne glasi preveč melodično: Kuhel ali Kjul, ali celo Kul, kaj pa je razlike! Moj prvi sovražnik v Ameriki je bila oseba, ki me je nazvala s *Kuheldže*. Imeti tako gorostasnost za izgovorjavo svojega rodbinskega imena je bilo preveč tudi za moje malenkost. Požrl sem svojo narodno zavest in črka "j" je odplavala za vedno. S tem je bil rešen del mojega problema, katerega se kot 15 letni mladenič nisem zavedal. Krstili so me v Kostanjevici za Bogomira, klicali so me pa vedno Mirko. Meni se je zdelo ime zelo lepo doneče, ampak krojači našim ameriških imen se niso štrinjali za mano. Prestavili so ime Bogomir v angleški Godfrey (nemški Gottfried), kar mi je dalo neki anglo-saksonski okvir. Stric Sam me je zapisal v svoje knjige kot Godfrey Mirko, kljub temu, da sem neuspešno tolmučal, da je Godfrey in Mirko eno in isto. Danes lahko rabim obe imeni, ali samo začetne črke istih, ju predstavljam in zapostavljam, in še vedno ne verjamem, da sem Bogomir Kuhelj. Moj narodni greh je torej dvojen, ker imam oskrunjeno krstno in rodbinsko ime.

Naš slovenski "č" še nikoli ni imel veljave med tujci. V stari Avstriji je postal "tseh", kar je zlasti pri vojakih zgedalo skoraj "plemenito". V Ameriki ga pa morajo oženiti. Dajo mu da pajdasla nemi "h", tako da se intonira kot "čik". Opazil sem pa še druge monstroznosti, ko se je slovenski "č" spremenil v "dže" ali "k". Primer: Colarich v Ameriki je postal "Coleridge" (Koleridž). Tudi slovenski "c" ni priljubljen v ti deželi. Ako ga nočemo izgovarjati kot "k," tedaj ga spremenimo v "tz" ali "ts" — Zupantz, Britz, Klements (tudi Clements), itd. Tudi črka "k" v mnogih slučajih ne more ostati devica, kajti ako se nepreljubljene črke "c" ne more drugače uporabiti, jo vprežejo pred "k," ter tako dobimo Resnick, Burdick, Kurnick in drugih podobnih "ickov." Imena niso anglicirana, temveč kaejo tipično nemško obliko. Kaj bi naši šuštarji napravili s takimi imeni kot Jakac, Jurkaš, itd., da se izogonejo neprimerni izgovorjavi, si lahko sami predstavljate.

Nekatera slovenska imena so originalno kratka ali pa kratka vsled opiljenosti. Da se bolj postavimo, podvojimo eno izmed črk ter dobimo iz Grilca Grills, iz Kralja Krall ali Kroll, iz Grilja Grill, Mole postane (francoski) Mollé in na stotine podobnih imen. V mnogih slučajih se nam zdi primerno ime popolnoma prestaviti v angleščino. Tako dobimo med ameriški Browni in Smithi mnogo domačih Erjavcev in Kovačev pod Underwoodom se včasih skriva Podlesnik, zviti Lisjak postane Fox, Črnič pa Mr. Black. Ako govorimo o Tolarjih ne mislimo na denarni Dollar, ali če pokličemo vrček Schlitz piva, se dotaknemo Silca. Znidaršiča bi lahko spremenili v Taylor, pa smo ga ponemčurili v Snyder ali Sneider. Pečnik se piše in izgovarja Petchnick, Ramšek pa Romshock; Čačič ni predolgo ime, torej se ga skrajša v Chachich, kar doni prav slovensko; Bitz je seveda naš znanec Baje, Mitch je Mijič, Kastelic pa je Castle, Costell ali Costello. Odvisno je, ali je našelbina italijanska, španska ali angleška.

Če se nam je posrečilo obdržati podedovano ime neoskrunjeno v pisavi, tedaj ga oskrunjimo v izgovorjavi. Kopač postane Kopek, Kovač Kovek, Senčur je Senkr, Jug pa Džag. Ko so pričeli Italijani potvarjati imena primorskih Slovencev v laščino, smo se ameriški Slovenci zgražali. Bratje, kje je vaša narodna zavest? Casopisi so prinašali kolone potvarjenih imen: Glejte, kako izumira naš narod! V zrcalo pa nismo pogledali, kaj se godi z nami. Nikdo nas ni podjarmil, sami smo si izbrali novo državo, pa smo pozabili edini medij, ki nas je še vezal s deželo materinstva — svojo narodnost. Imamo seveda izgovore, da je Amerika nekak drugaga; da se hočemo obvarovati nepravilne izgovorjave, ali nerodne pisave, ter da zavarujemo svoje otroke proti neprijetni zadregi. Hočemo biti bolj priročni. In to ni narodni greh? Klobase niso meso!

Včasih brskam po telefonski knjigi in naletim na slovenska imena, ki izgledajo v pisavi kot triglavsko pogorje; če bi jih hotel pa tujec izgovoriti, bi se mu jezik zavozljal in bi gotovo dobil čeljustni krč. Kljub temu se skrivajo za takimi "gorostasnimi" imeni prominentne osebe, profesionalci in umetniki, kateri kljub potrebi niso hoteli spremeniti črkovanja svojega imena. Naj se Amerikanci tudi uče. Ni dolgo nazaj, ko sem čital v Chicago Tribune oglaševanje predavanja, ki ga je obdrževal bivši predsednik Čehoslovaške Dr. Beneš. Ime ni bilo tiskano Beneš ali Benesh, temveč B-e-n-e-š s slovensko strešico nad črko č.

Naša slovenska krstna imena so kot nalašč ustvarjena za ameriške imenske krojače, da jih flikajo na levo in desno. Šteli smo nekoč veliko Alojzijeve in Lojzke, ampak v Ameriki so vsi postali Louisi in Louise. Celo "Lojze" Adamič spada med nje, akoravno ve, da Louis pomeni Ludvik in ne Alojzij. Pravilna prestava je seveda Alois. In ubogi Jernejček! Spremenili so ga v "Jerry", ker se obe imeni nekam podobno naerkujeta. Jernej je v angleščini edino le "Bartholomew". Jerry pa je okrajšana oblika za "Jeremija". Slovenci smo krstili veliko Jernejčkov, a malo Jeremij. Kam so izginili? Okrajšano ima za Jakoba je "Jake" in "Jim," nikakor ne "Jack." Jack pomeni Janez. Vsi slovenski Jacki bi radi bili Jakobi, toda so v očeh Amerikancev le Janezi. Celo Ignacij niso prizanesli. Prekrstili so ga v "Jim," ako ravno je Ignatius edina porabljava oblika. Beseda je latinskega izvora in pomeni "ognjen," torej Ognjelaš ali Vatroslav. "Jim" je kratko ime za Jakoba. Prijatelj Vatro torej noče biti Jim, ker ve da je Nacek, Stanislava ali Stanekota so spremenili v Stanley, kljub temu da je Stanislav le Stanislavus. Stanley je popolnoma angleško ime, katerega starši niso imeli v mislih, ko so krstili nadebudnega sinčka. Matvež in Mativo smo zamenjali in ju stalno zamenjujemo. Ključno enega Matt ali Math brez pažnje, ali je Matthew ali Matthias. Pri tem imamo srečo, ker Matthew in Mathias pomeni isto ime. Sv. Jurija imamo za patrona spomladni. Ključno ga v angleščini George. Včasih se nam pa zdi, da mu je preveč dolg čas, pa mu prištejemo še Gregorja za tovariša.

V rabi ženskih krstnih imen smo bolj taktični, to pa menda radi tega, ker ima toliko imen isti pomen v raznih oblikah. Vseeno radi zamenjamo Rozalijo za Terezijo, ali narobe, da postane Rezka "Rose," Rožica pa "Theresa." Po domače kličemo Amalijo "Malči," kar bo menda pravilno. V angleščini pa jo bomo zvali "Molly," kar je popolnoma narobe. "Molly" je diminutivni izraz za Marijo. In vse naše Korline so Karlole, kajti ime prihaja iz moškega imena Karl (Charles), in pomeni v vseh oblikah eno in isto. Lepa Vida pa ni slovenska, in ne pomeni nič drugega kot zadnji del "DAVIDA."

Pred kratkem sem čital v Proletarcu polemiko glede slovenske slovnice in pravilne rabe slovenskih besedi, gramatike in črkovanja. Namen je sicer hvalevreden, dvomi pa, da bo prinesel zaželjen rezultat. Zanima me one, ki so študirali slovnico v višjih šolah, in ki rabijo pridobljeni nauk za bazo svojih mnenj. Vzrok je, da imamo jako malo avtoritetne podlage, na katero bi opirali svoje razloge. Naše slovnice slone le na omejenem prepričanju sestavateljev, ki so v največjih slučajih rabili nemške vire in definicije. In smemo predprijeti sestavateljev, ki so v največjih slučajih rabili nemške vire in definicije. In smemo tudi reči, da naši *eliti* v Ameriki niso smetana slovenske jezikoslovnosti. Med te moramo šteti predvsem naše urednike, ki urejajo članke "prostakov" in jih pišejo za preproste ljudi. Ako vzamemo naše slovenske časopise v splošnem, bomo našli na drugi strani in naprej prilično bolj čisto slovensčino, kot pa na prvi strani. Zakaj? Zato, ker je prva stran navadno namenjena za svetovne novice in je ves material prestavljen v slovensčino iz angleščine. Kar prispevajo čitatelji sami, je najbolj slovensko. In le-ti bodo rabili le besede, ki jih razumejo, in se v splošnem izogibajo tujk. Prigode se slučajni, da se pisec šopiri s znanjem mednarodnih in iz latinščine prikojenih izrazov, a koliko navadnih čitateljev ga pa razume? Če bi naprimer čital, da je "Evkicija češkega suvernega kabineta od strani nacijskih političnih diplomatov in secesija Slovaške producirala mamotsko repugnacijo pri svetovnih demokracijah," bi momentalno skoraj pozabil ali čitani slovenski ali angleški časopis. Moj angleški sosed menda tudi ne bi zgrešil pomena, ako bi čital isto. Manipulacija filologičnih fraz v internacionalnem tonu je internirala generalno publiko v mentalno koncentracijsko ječo, iz katere niti najprogresivnejši talenti ne morejo eskapirati. Kapitalno! Čudimo se, čemu ne dobivamo *slovenskih* naročnikov. Ločili bomo "sirovo" mleko od "surovega" masla, in tako izločili vse grehe iz našega jezika. Ako hočemo naše ljudi učiti pra-

vilne slovensčine, lahko kar pozabimo na kronične slovnice napake; vzemimo metlo in pričnimo čistiti prvo stran naših časopisov. Dajmo Jerneju kar je Jernejevega in pozabimo na Jeremijo in njegove mlade! Izpovejmo se svojih narodnih grehov!

Drugič so naši kegljavi igrali z društvom št. 138 JSKJ iz Export, Pa., in so zopet zmagali. Izid je bil:

Export, št. 138 JSKJ:		
F. Zalinski	131	133
T. Kužnik	138	107
F. Kužnik	85	109
R. Kužnik	76	84
H. Zalinski	65	64
T. Vasko	144	116
Skupaj	574	549
White Valley, št. 142 SSPZ:		
J. Fatur	122	107
A. Primožič	109	130
F. Primožič	129	113
Pap. Fatur	61	71
M. Kastelic	115	107
C. Fatur	166	134
Skupaj	641	591

Kot vidite, bratje, smo v White Valley v resnici dobri kegljači, in skozi to bomo mogoče dobili še kakega dobrega člana v Zvezo. Torej le korajžo! Dobro bi bilo, da bi se tudi naši kegljači udeležili narodne tekme, ki se bo vršila 15. in 16. aprila v Clevelandu, da bi videli Clevelandčani, kaj so Pennsylvančani, čeravno so na koncu sveta.

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

(Dalje iz 2. str.)

Skupaj 574 549 660
White Valley, št. 142 SSPZ:
J. Fatur 122 107 124
A. Primožič 109 130 110
F. Primožič 129 113 123
Pap. Fatur 61 71 80
M. Kastelic 115 107 99
C. Fatur 166 134 139

Skupaj 641 591 595
Kot vidite, bratje, smo v White Valley v resnici dobri kegljači, in skozi to bomo mogoče dobili še kakega dobrega člana v Zvezo. Torej le korajžo! Dobro bi bilo, da bi se tudi naši kegljači udeležili narodne tekme, ki se bo vršila 15. in 16. aprila v Clevelandu, da bi videli Clevelandčani, kaj so Pennsylvančani, čeravno so na koncu sveta.

Jurij Previc
tajnik društva št. 142

Poziv slovenski javnosti v Ameriki

Deloma je že znano, da se je 3. decembra 1938 vršil Slovenski kongres v Pittsburghu, Pa. Ta kongres je sprejel zelo važen manifest in resolucijo, ki nalaga novoizvoljenemu odboru sklicanje Vseslovenskega kongresa za Ameriko in Canada. V odboru je zastopanih devet slovenskih narodnosti, vsaka s štirimi zastopniki, skupno 36 odbornikov. Povabila za sodelovanje in pojasnila o pomenu kongresa so bila poslana vsem slovenskim bratskim organizacijam. Žal, da so se slovenske organizacije do sedaj v najmanjšem številu odzvale.

Vseslovenski kongres se mora vršiti tudi brez Slovencev, kar pa za Slovence ne bo častno, ampak poniževalno. Zato se apelira na vse slovenske podporne in kulturne organizacije, da moralno podprejo to akcijo za obrambo Slovanov pred njihovimi sovražniki. Vseslovenski kongres ni kaka politična klika. Namen kongresa je združiti Slovane, da zaustavijo napade na slovenske narode in njihovo kulturo. V današnjem kritičnem trenutku ko nacizem in fašizem naravnost ogražata svetovno civilizacijo je potrebno, da Slovani skupno povzdignemo svoj glas pred celim svetom, da smo kot kulturni narod upravičeni do vsega spoštovanja. Zato je potrebno sodelovanje za Slovenski kongres, da skupno demostriamo svojo narodnost in pripravljenost za obrambo.

Vseslovenski odbor si je dal za nalogo prireditve lepega koncerta v Carnegie Music Hall na 16. aprila t. l. V poletju pa Vseslovenski dan za Pennsylvanijo. Enako prireditve se priporočajo tudi pri drugih državah. Glavni činitelji imenovanega kongresa do sedaj so sledeče organizacije: Slovak Evangelical Union, Bohemian Societies, National Slovak Society, Croatian Fraternal Union, Serb National Federation. Mnogo drugih se je že tudi prijavilo, poljskih, ukrajinskih itd.

(Dalje s 1. str.)

Ako se pomisli, s kakšno hladnokrvnostjo je Anglija pred komaj pol leta prepustila Čeha njihovim usodi, postane jasno, da je nova angleška politika preokretna točka, ki utegne docela spreminiti tok dogodkov na evropski pozornici odslej naprej. To seveda, ako je nova politika iskreno mišljena in bo konsekvrentno in odločno izvajana. Kar se Rusije tiče, izgleda, da o tem še ni povsem uverjena, druga potežkoča v tej zvezi pa je, ker kot izgleda se poljska in romunska vlada silno bojita, kaj bi se zgodilo, ako bi v slučaju izbruhovne vojne morali dopustiti, da bi sovjetska armada stopila na poljsko ali romunsko zemljo.

Rusija pripravljena na sodelovanje

Kar se Anglije tiče, obstoji vtis, da so njeni toriji vsaj za čas krize pripravljivi pozabiti na predsodke proti Stalinu. Zadržanja poročila tudi vedo povedati, da so železniške proge na Poljskem natrpane s pošiljatkami raznih vojnih surovin iz Rusije, iz česar bi se dalo sklepati, da je Moskva navzlic vsemu pripravljena lojalno sodelovati v koalicioni evropskih sil, katere namen je, ustavljenje hitlerjevskega plaza. Baje je sovjetska vlada tudi izjavila, da ne bo silila svoje armade v Poljsko in Romunijo, ako bi to tema država ne bilo všeč.

Izgleda, da se Hitler nahaja v zagati

Govor, ki ga je imel Adolf Hitler prošlo soboto v Wilhelmshavenu kot odgovor na Chamberlainovo izjavo, da bo Anglija skupno s Francijo branila Poljsko, je značilen z več vidikov. Nacijski firer je sicer smešil grožnjo in se trkal na prsa v imenu berlinsko-rimskega ošišča, ki da se prav nič ne boji vojne, ampak v primeri z nesramnim bruhanjem na Čeha prošlega septembra tik pred kapitulacijo zapadnih demokracij v Monakovem, je bil zadnji Hitlerjeva oratorični trud izredno mil.

Poljske se je dotaknil Hitler samo, enkrat v svojem eno uro trajajočem govoru, in še takrat indirektno, ko je rekel, da "kdor hodi za druge v žerjavico po kostonj, naj pričakuje, da se bo opekeli." Hitler je s temi besedami očividno hotel Poljake prepričati, da naj nikar ne pričakuje pomoči od zapada, ker London in Pariz jih bosta pustila na cedilu, prav kot sta pustila Čeha. Z drugimi besedami rečeno, Hitlerjeva zagata obstoji v tem, ker ne ve, ali Anglija to pot zopet samo blufa, ali pa morda misli resno.

Zagonetno prekinjenje firerjevega govora

Druga značilna okoliščina Hitlerjevega govora je bila v njegovi radijski oddaji. Ko je bilo naznanjeno, da bo še firer v Wilhelmshaven na svečanost splovitve nove bojne ladje, je bilo rečeno, da bo govor oddajen po radiju, ampak čim je Hitler izgovoril prvih par stavkov, je bila radijska zveza prekinjena, in prebivalci Nemčije kot ostali svet je imel priliko govor slišati šele pozneje in to v "popravljeni izdaji." Pojasnilom iz Berlina, da se je to zgodilo radi "tehničnih nepriilik," nihče ne verjame, temveč sodi se, da so nacijske oblasti hotele preprečiti, da bi kaka ameriška radijska postaja govor potom oddaje na kratak val poslala v svet v originalni obliki in da bi pri tem tudi občva v javnost v Nemčiji zvedela kaj, kar je boljše, da ne ve.

Po zadnjih vesteh, je Chamberlain obljubil pomoč Anglije vsaki državi, mali ali veliki, ki se je pripravljena pridružiti

(Dalje s 1. str.)

OD TEDNA DO TEDNA

Uničenje ustavnih svobodščin tako za državljana kot nedržavljan. Navidežno gredo za tem, da bi nihče, ki veruje v kak "tuji izem", ne mogel zavzemati katerega koli javnega urada, in definicija teh "izmov" je tako široka in ohlapna, da bi jih kak reakcionarni sodnik lahko rabil prav tako proti New Dealerjem liberalnega kova kot proti vsakovrstnim levčarjem. Diesova predloga ne bi diskvalificirala le take, ki bi skušali s "prevratnimi sredstvi" upostaviti totalitarni sistem vlade, temveč bi ogrožala tudi onega, ki bi deloval za upostavitev "socialne kontrole vse lastnine". V nekem smislu v Ameriki že obstoji "socialna kontrola vse lastnine", kajti to je temeljni pojem za vsi zakoni regulacijskega značaja. Ako vemo, da so v gotovih krogih taki zakoni kot Wagnerjev, še vedno smatrani za "ne-ameriške" in "prevratne", si je lahko predstavljati, kako zločesti bi bili lahko taki zakoni v njih posledicah. Demokracija sama je bila svoj čas v Zed. državah smatrana za "importirano doktrino," proti kateri so bili naperjeni "izdajniški zakoni," in šele 41 let je minilo, odkar je bil dohodninski davek pred najvišjim sodiščem napadan kot "komunizem."

Spartanology

(Continued from page 4)

up for Spartans baseball meeting. The two only old timers that showed up were Stan Zagar and Lud Batis.

Talking of baseball meetings why did Stan Zorc leave early. One guess—he had a date with Emma.

Well any day now Johnny Koman expects to go back to work on the "boats." Hope sailing is smooth Johnny!

What was the "boner" Julje pulled about Stan Zagar that made her blush.

Encountering Blossom Konestabo and her sister Mary in Makovec's we wonder why she doesn't come around anymore. But she hopes to come to our dance.

An old romance which began on a light note is beginning to look serious is that of Milan Myatt and Myra Matetich.

A Spartan who can't take it is Dot Lucia—not after an all-night party anyway.

Who is Bob Matetich's latest? A whisper. Rose Lekan, Charlie Koman, Dot Moccnik and Bill Schlarb making merry at Nottingham Tavern Saturday nite.

Well folks, e-nough said till next time. See u at the dance. "Moe"

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in družtvene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue, East, 5670

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio
Naročnina za celo leto izven Clevelanda je samo \$4.50.

DO YOU KNOW THAT -
SSPZ Has Nine Modern Plans of Life Insurance for Adults and Juveniles?

PROGRESS

"NAPREDEK"

Fraternalism in Action
The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

» FROM THE DIRECTOR'S DESK «

TOUR OF THE SSPZ

M. Vrhovnik

The TOUR OF THE SSPZ., which the Supreme Board has directed me to carry out this year, will get under way during the final week of this month. At this writing arrangements are almost completed for the first three months of the tour. Nearly fifty secretaries have been notified of the dates allotted to their lodges and as fast as these are approved, they shall be entered on the publicity calendar of the Napredek. A number of these already appear in this issue.

An extensive tour of this kind requires a great deal of planning before being completed. So many lodges are not satisfied with the dates given them and have requested a change. Four out of five prefer a Saturday date and if a Saturday is not available, then a Sunday, for a second choice, would do. But, since there is only one Saturday and one Sunday in a week, and because we are trying to keep traveling expenses down to a minimum by visiting lodges in their order in each district, and since there will be no less than four weekly showings of our movies, one can understand how impossible it was for me to give every lodge a Saturday or Sunday date.

The purpose of this tour is primarily to increase the membership and number of active lodges and Vrtec Units. To do this, I expect to work hand in hand with our local officers and members. In every town visited, where arrangements can be made and where the membership warrants it, I intend to show movies of SLOVENIA and also of our own SSPZ events, a picture program lasting more than an hour and a half and one, I'm sure, everyone will enjoy. At each gathering, I shall be prepared to talk on subjects pertaining to the financial condition of the Society, future prospects and events of interest which will take place, and the insurance benefits offered to you and your friends. I intend to make a careful study of each lodge's possibilities of further expansion and will try to discover ways and means of better service for them by the Society. At every opportunity, I shall encourage and urge our boys and girls, and our young men and women to devote more of their time and energy to our program of play and work.

In the past, very little thought or study has been given to the important question of adopting a FIELD WORKERS SYSTEM of writing new insurance and collecting assessments. This is a problem which deserves the attention of every member and one which will be thoroughly discussed by the time the 10th convention opens. Many of us are well aware of the fact that most of the leading fraternal insurance societies of the country have operated under the Field Workers System for a number of years and have had far more success under it than under the old system, where everything rested in the hands of a few over-worked officers, especially the lodge secretary, and who, if too busy with their regular work of earning a living, spent little or no time working to increase the membership of the lodge or giving a full measure of service to the members already in the fold. . . . The time has arrived when serious consideration must be given to the establishment of a "full-time" system of workers, whose compensation from this work will enable them to make a decent living. There lies one of the answers to the future of our Slovene fraternal benefit societies.

Many of our members will not agree that this step should be considered at all and are well-satisfied with the lodge system as it stands. They will express as their opinion that the lodge secretary is the best informed and qualified member in each community and if he doesn't know where to look for a new member, then no outsider, sent there by the Supreme Board, can know better. This, to a certain extent, is quite true, particularly so in communities where there happens to be an active and alert secretary. On the other hand, sometimes, a word or two from one who is better acquainted with insurance questions and problems and financial affairs of the Society might help even him to enroll a prospect, who holds some doubt about the safety or value of our insurance because of an incomplete explanation by the secretary. But for every capable and efficient secretary, how many are there who are not?

During my tour of the SSPZ the first to be contacted, locally, shall be the lodge secretaries and Vrtec Administrators. From them I shall expect a report of the working conditions and what the opportunities are of increasing the membership there. It would be advisable for each Lodge Secretary and Vrtec Administrator to have a list of prospects ready, so that the work of making calls could be started without delay; but whether the chances of enrolling new members are poor or bright, the tour shall go on as scheduled; the movies shall be shown and discussions shall be frequent with the hope that our combined efforts will, if not immediately, then some day in the near future, add to the moral and numerical strength and progress of the SSPZ.

Michael Vrhovnik

SSPZ TOUR SCHEDULE

Bridgeville	April 28
Strabane	April 30
Burgettstown	May 2
Ambridge	May 6
North Braddock	May 20
Library	May 21
Pittsburgh	May 27
White Valley	May 28
Claridge	May 30
Yukon	June 4
Center	June 10
Conemaugh	June 18
South Fork	June 24
Krayn	June 25
Forest City	July 4

Note: Other dates and places will be added when officially approved by lodges. Secretaries are urged to report the starting time of the program to the Editor of the Napredek.

Notice, Outlookers! Spartans No. 1 Clinch Title

The date: Friday, April 7.
The time: 7:30 p. m.
The place: S. D. D. on Waterloo Road, Collinwood.
The occasion: Outlookers' Combined Meeting and "Dutch Treat" Party.

Just in case there are any of our members who haven't as yet heard about our plans for our meeting tomorrow, I've taken the liberty to take up space on the "grown-ups" section of the Napredek for a last minute summary.

The idea is this: All the girls, whether professional cooks or otherwise, are asked to cooperate, and bring with them some form of refreshment — fudge, taffy, cake (not a whole one, just part) cookies, cup cakes, doughnuts — just absolutely anything at all. As a matter of fact, it would be fun to bring something a bit unusual and have the members guess what it was supposed to be. The boys are to bring a nickel for their own pop, and if they want to impress the girl-friend, they might scare up an extra one and give her a treat.

This is the first time that we have really depended upon the cooperation of all our members for the success of an affair of this kind. Naturally, if each one of us doesn't come through, it won't be much of a success. So come on, and unharness some of that fraternal spirit! Bring along any suggestions as to games and any other form of entertainment. And let's see if we can't boost our attendance over the 35 or 40 regular attenders.

To all of you—in Cleveland, Chicago, Indianapolis, Pennsylvania and elsewhere—best of Easter greetings, and I certainly hope that the Easter bunny will bring you a super abundance of happiness and contentment.

In conclusion, may I say that I hope some of our Vrtec members will find their way out here for the bowling tournament next week, so that we'll be able to renew the friendships we started way back in September. Valeria Artel, Sec'y Vrtec 11.

Pirates Notes

BURGETTSTOWN, Pa. — Once again I am here to make it known that the Pirates of Burgettstown still exist. After all, it has only been two or three months since the appointed publicity committee have even so much as dropped one single line to the "Progress," their best source of learning facts concerning SSPZ affairs. So come, come, chillens, lez have at least one Pirate item each week.

Now, folks, I am here to address all SSPZ'ers of Western Pennsylvania, not forgetting those outside of Penna. On April 29, Pirates aim to act as hosts and hostesses to all whose desire is to attend our dance at the Slovene Home, Burgettstown. Inasmuch as this will be the first affair held by our lodge in this new year of 1939, I am looking forward to this date with great enthusiasm and sincerely hope those that crave blithe and renewal of old acquaintances will draw a nice big red line around that date and join all us Pirates in a night of hilarity.

More about music, etc., later. Again friends, I remain "Lone Star"

Spartans No. 1 Clinch Title

By Stan Zagar
CLEVELAND, O.—The Spartan No. 1, although dropping two games to the Utopian No. 1, clinched the title. J. Spilar was high for the Utopian No. 1 and for the day with a 536 series. T. Vrh had a 202 game. For the Spartan No. 1 S. Zagar had a 509 series and R. Lisch a 501 series.

The battle for third place ended with the Lunder-Adamic winning two games from the Spartan No. 2 to tie them for third place. L. Debevec with a 506 series was high for the Spartan No. 2. K. Stokel with a 454 series was high for the Lunder-Adamic.

The Utopian Ladies by winning one game from the Slozne Sestre clinched a tie for the title. M. Krevic was high for the Utopian Ladies with a 426 series. A. Gruden had a 410 series. For the Slozne Sestre J. Zakrajsek was high with a 419 series.

The Spartan Ladies by winning three games from the Utopian No. 2 by forfeit hung on to their chance to tie for the title. S. Zabukovec hung a new score for the women to shoot at when she hit a 481 series which included the high single game of the week of 176.

STANDINGS

Spartan No. 1	37	14	.727
Utopian No. 1	33	18	.647
Spartan No. 2	25	26	.490
Lunder-Adamic	25	26	.490
Utopian Ladies	24	27	.471
Utopian No. 2	22	29	.431
Spartan Ladies	21	30	.412
Slozne Sestre	17	34	.333

INDIVIDUAL THREE GAME HIGH

Men	
A. Bolka	594
S. Zagar	570
F. Katai	560
Ladies	
S. Zabukovec	481
F. Svetina	478
A. Zagar	475

INDIVIDUAL HIGH SINGLE GAME

Men	
R. Lisch	249
F. Katai	243
D. Stecker	237
Ladies	
M. Jeric	219
A. Zagar	199
F. Svetina	194

INDIVIDUAL AVERAGES

Men	
D. Stecker	170-21
A. Bolka	166-46
J. Moze	165-14
J. Spilar	163-43
F. Katai	163-34
Ladies	
A. Zagar	137-33
M. Krevic	128-9
S. Zabukovec	126-7
F. Svetina	122-35
C. Lisch	120-17

Probable Handicaps
Alleys 1-2 — Lunder-Adamic will spot the Utopian Ladies about 68 pins.
Alleys 3-4 — Spartan No. 1 will spot the Spartan No. 2 about 55 pins.
Alleys 5-6 — Spartan Ladies will spot the Slozne Sestre about 32 pins.
Alleys 7-8 — Utopian No. 1 will spot the Utopian No. 2 about 45 pins.

SPARTAN BASEBALL PRACTICE

CLEVELAND, O.—All Spartan boys who wish to play baseball are asked to come out for practice Friday, April 7 at the St. Clair Bath House Gym between 7-8 p. m. — Ray Allberg.

VICTORIAN NEWS

CHICAGO, Ill. — As you all know April 6 is the first Thursday of the month and so you have a duty to perform. So don't forget the Victorians' meeting, Thursday, April 6, at Berger's Hall, 2653 S. Lawndale avenue. There will also be a social after the meeting. So you had better attend.

All of you who are planning on going to Cleveland for the Bowling Tournament should come to this meeting as it will be final in this respect and only a short time is left. Make up your minds now.

I want to thank everyone of you who attended our Athletic Dance and helped to make it a successful event. We are having a Moonlight Dance, June 24th at Keg's at Willow Springs. Keep that date open for the Victorians. As you all know Keg's is a very beautiful spot to watch the stars and the moon. A good time is waiting for you.

Victorians, all of you that still have tickets from our dance of March 18, please take care of it, so we can have a complete report of the dance.

Another good time is in store for us all at the Tenth Anniversary Concert and Dance of the singing society "France Prešeren." Date: April 23; time: 2:30 p. m.; place: SNPJ Auditorium, 2657 So. Lawndale Ave.

I hope to see you all at the meeting April 6 and at the concert April 23. And please take care of your dues, as you never can tell what tomorrow may bring.

Fraternally yours,
Mary E. Novak, Sec'y-Treas.

Spartanology

Hi folks!
Well here I am again with my bits of news from here, there and everywhere.

As you have read and probably also talked about it, the Bowling Tournament is drawing nearer and nearer and I hope all SSPZ members from near and far will attend. Spartans are doing their utmost in making this 2nd Annual SSPZ Bowling Tournament a great success. Bowling will begin promptly at one p. m. at St. Clair-Eddy Alleys on April 15. A reception dance will follow in the evening to the melodic tunes of Frankie Yankovich and his orchestra. This is really the dance at which Spartans are celebrating their 12th anniversary. Sunday morning bowling continues with a Victory Banquet proceeding at 1:30 p. m. So come out all SSPZ members from near and far, bring your friends, renew old acquaintances, drink, dance and enjoy yourself as you have never enjoyed yourself before at the 2nd Annual SSPZ Bowling Tournament conducted by the SSPZ Spartans.

Recently a Utopian member has made a slam about gossip column writers which I resent. Personally I don't think it's cheap and common as she stated unless the person writing is revengeful which I most certainly am not. Furthermore I guarantee more members enjoy gossip with human interests than they do bare facts. Also they make an article more interesting and more enjoyable to read especially if some particular person you know is mentioned. If you recall a few weeks ago an article was printed in the "Napredek" by an SSPZ member from Indianapolis. As I read that arti-

NATIONAL TOURNEY NEWS

In just a short time, one week to be exact, the Spartans, hosts to the SSPZ bowlers, will open ceremonies that will mark the beginning of the Second Annual National SSPZ Bowling Tournament which will take place here in Cleveland on Saturday and Sunday, April 15 and 16.

All of the bowling events will be held at the St. Clair Eddy bowling alleys which are located on East 123rd and St. Clair Avenue. Headquarters for this national affair will be the Slovene National Home on East 65th and St. Clair.

Having experienced handling several national affairs already the Spartans are now preparing to sponsor one of the biggest and best doings ever put on by any unit of the SSPZ organization. No doubt many or perhaps all of the bowlers who come to Cleveland will have their minds set on blasting the records which were set in Milwaukee last year. And in all probability, some of the contestants will succeed in doing so.

Just to refresh your memory as to what the results of the tourney were last year, here is how the first national tournament ended. The Balkans of Milwaukee walked away with the honors in the men's division. The Balkans won the five-man team event with a 2535 total. In the doubles event, Albert Marn and Matt Levar of the Balkans took first place with a 1094 total. Eddie Centa of the Spartans captured the singles event with a 561. Matt Levar who had the highest single game of the tourney, a 245, was crowned all-events champion with his 1665 for nine games.

In the woman's division, the Utopians and Marie Chernich of the Victorians were tops. The Utopian girls blasted out a 1764 total to place first in the five-woman team event while Marie Chernich took the singles championship with a 490 and then, along with Tillie Vidmar, made a clean sweep of the doubles with an 870. Marie was tops in the all-events with a 1366 total.

So with these marks to shoot at, Cleveland's tourney alleys will undoubtedly be burned up as the maple maulers of the organization swing into action. With all the bowling, dancing, and banqueting to be done over the tournament weekend, there won't be a dull moment in the town.

Next week a complete schedule and the entire program will be published on this page. Also at the same time a complete roster of bowlers in each event will appear here in the Napredek.

The tournament will open officially at 1:00 p. m. on Saturday April 15 at the alleys. The bowling events scheduled for the day should be completed by 6:30 p. m. that evening. Shortly after, the Spartans' 12th Anniversary Dance will begin at the Slovene National Auditorium. Music will be furnished by that inimitable young maestro of the accordion, Frankie Yankovich, and his boys. Frankie plays those tunes as they should be played. If you like sweet swing or red hot polkas, you get what you want when you dance to Yankovich and his music.

All bowling events will be finished on Sunday, April 16 before one o'clock. Then will come the Trophy Dinner at which the kings and queens of the maple maulers and pin splitters will be crowned in their well-earned glory. After Vatro J. Grill, toastmaster and master-of-ceremonies, calls on a few of the champs for bows, the crowd will then have the opportunity to commence dancing and drinking to their hearts content. And when finally it is time to leave, out-of-towners will very regretfully say good bye to Cleveland and Spartans.

Evening Stars' Easter Dance

WHITE VALLEY, Pa. — I wish to take this opportunity to invite all the distant and neighboring lodges to attend an Easter Dance to be held on Sunday, April 16 at the White Valley Slovene Hall, sponsored by the Evening Stars, No. 218, of White Valley. Refreshments will be plentiful. Admission will be 25 cents per person and dancing begins promptly at 8:00 p. m. Music will be furnished by that ever-popular Martin Kukovich and his Slovene commanders, who will provide you with plenty of polkas, etc. Martin is a member of No. 116 SSPZ, Manor, Pa., and anyone wishing to get in touch with him for any kind of entertainment can do so by writing to him at Box 217, Manor, Pa.

All senior members please accept this invitation, as we can assure each and everyone of you a good time.

Valentina Previc

WHITE VALLEY, Pa.—Just a word or two to remind you all of the dance to be held by the Evening Stars, at the White Valley Slovene Hall, April 16, 1939. Music will be furnished by Martin Kukovich and his Slovene Commanders. And believe me, if you never danced to Martin's orchestra, you sure missed something. (And can he play those good old polkas.) So, what do you say, Manor, Claridge, Ambridge, Bridgeville, Herminie and many other towns which I could name but would take up too much space? But I do mean all of you! So don't forget we hope to see you all at the White Valley Slovene Hall on the 16th of April.

"Joy"

It made me feel as if I actually knew the people simply because the writer called the persons by a "nick-name" and specified certain doings of these same members. Naturally the ability to write lyrics, poetry, short stories etc., but because we are not is no sign that we should sit back and let others get all the orchids therefore we turn our efforts towards something we know we can do. Maybe I'm being optimistic but the fact that I am a contributor to the "Napredek" of a gossip column is not a sign that I do not go for or read the finer works of some of our great authors. Although I continue with gossip I hope you don't consider me as being revengeful. Why does Julie Zdesar persist in biting her fingernails much to the annoyance of Mickey Burns. By the way we hope to get Mickey to join Spartans by hook or by crook. So get to work Eddie Tomsic and Nicky Dietz—he is your friend. Quite a few fellows showed